

ସର୍ବିୟର ସିଂ

ବନାମ

ଦଲୀପ ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ

ଅଗଷ୍ଟ 2, 1996

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି. ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ ନ୍ୟାୟାଧୀଶସଭା]

ଦେଖାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, 1908 :

ଆଦେଶ 1, ନିୟମ 10 - ପକ୍ଷମାନେ ମକଦ୍ଦମାର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ମା'ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 26.5.1952 ତାରିଖରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ଆଧାରରେ ନିଷ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିବା ଏକ ମକଦ୍ଦମାରେ ଥିବା ଜମିର ଘୋଷଣା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର ଏବଂ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ 29.3.1974 ତାରିଖର ଅନ୍ୟ ଏକ ଡିକ୍ରିରେ ଏହି ପ୍ରଭାବରେ ଏକ ଘୋଷଣା ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବରୁ ଦିଆଯାଇଛି - ସେ ତାଙ୍କ ଦଖଲରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାରୁ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କୁ ଅବରୋଧ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ମଧ୍ୟ ଆଗତ କରିଥିଲେ - ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ପରେ 2.12.1991 ରେ ଖାଲି କରାଯାଇଥିଲା କାରଣ ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମକଦ୍ଦମାରେ ଥିବା ଜମିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ - ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଆଦେଶ 1, ନିୟମ 10 ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ଭାବରେ ରେକର୍ଡରେ ଆସିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ - ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ମକଦ୍ଦମାର ଆବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା ଉପଯୁକ୍ତ ପକ୍ଷ ନଥିଲେ - ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମକଦ୍ଦମାର ପ୍ରତିବାଦୀ ପକ୍ଷ ଭାବରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ସେହି ମକଦ୍ଦମାର ଆବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା ଉପଯୁକ୍ତ ପକ୍ଷ କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରାଥମିକ ଆଶୁକ୍ତି ପଞ୍ଜିକୃତ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା - ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ପଞ୍ଜିକୃତ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥ ଦାବି କରିଥିଲେ ଯାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମ, 1882ର ଧାରା 52 ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଛି - 'ନିୟୋଜନୀୟ ପକ୍ଷ' ଏବଂ 'ଉପଯୁକ୍ତ ପକ୍ଷ' ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବେ - ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି ।

ସମ୍ପର୍କିତ ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମ 1882 :

ଧାରା 52- ବିଚାରଧୀନ ମକଦ୍ଦମାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ - ବାଦୀ ଏକ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ଆଧାରରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଘୋଷଣା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦଖଲ ଏବଂ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପର୍କିତ ଉପଭୋଗରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ବାରଣ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ପାଇଁ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ - ବିଚାରଧୀନ ମକଦ୍ଦମା ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଏକ ପଞ୍ଜିକୃତ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଦ୍ୱାରା ମକଦ୍ଦମା ଜମିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ କରିଥିଲେ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା ଯେ, ଧାରା 52 ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଦ୍ୱାରା ବିଚାରଧୀନ ମକଦ୍ଦମାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଛି ।

ନୂ୍ୟ ରେଡବ୍ୟାଙ୍କ ଟି କମ୍ପାନୀ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ କୁମକୁମ୍ ମିଉଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ, [1994] 1 SCC 402 ଏବଂ ରମେଶ ଏଚ୍. କୁନ୍ଦନମାଲ ବନାମ ଗ୍ରେଟର ବମ୍ବେ ମହାନଗର ନିଗମ, [1992] 2 SCC 524, ଅନୁସରଣ ।

ଦେଖାନୀ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 10663/1996 ।

ସି.ଆର୍. ସଂଖ୍ୟା 323/1993 ରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 13.5.93 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଆର୍. କେ. କପୁର, ପି. ବର୍ମା, ଏସ୍. କେ. ଶ୍ରୀବାସୁଦେବ, ବି. ଆର୍. କପୁର ଏବଂ ଏସ୍. ସି. ପଟେଲ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଶ୍ରୀମତୀ ରେଖା ପଲ୍ଲୀ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରାଗଲା ।

ଆମେ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣିଛୁ ।

ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ମାତା ଶ୍ରୀମତୀ ହୀରା ଦେବୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦିତ 1952 ମସିହା ମେ 26 ତାରିଖରେ ଏକ ପଞ୍ଜିକୃତ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ଆଧାରରେ ସମ୍ପର୍କିତ ମାଲିକ ବୋଲି ଘୋଷଣା ପାଇଁ ଫିରୋଜପୁରର ଉପ-ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 253-1 ଦାୟର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଏକ ଘୋଷଣା ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 29 ମାର୍ଚ୍ଚ 1974ତାରିଖରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଡିକ୍ରିରେ ପୂର୍ବରୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସେ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ

ସର୍ବିୟର ସିଂ ବନାମ ଦଲୀପ ସିଂ

ନିଷିଦ୍ଧାଞ୍ଜା ଆଦେଶ 39, ନିୟମ 1, CPC ଅଧୀନରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯାହା ଦ୍ଵାରା ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଦଖଲରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଏବଂ ଫାଜିଲକା ଗ୍ରାମରେ ଅବସ୍ଥିତ ଅଭିଯୋଗ ଅନୁସୂଚୀ ସମ୍ପତ୍ତିର ଉପଭୋଗରୁ ଅବରୋଧ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟକାଳୀନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା । 1991 ମସିହା ଜୁନ୍ 14 ତାରିଖରେ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ 1991 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର 2 ତାରିଖରେ ଖାଲି ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଜଣାପଡ଼ିବ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସପକ୍ଷରେ ଡିସେମ୍ବର 2, 1991 ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 12, 1991 ରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ବିକ୍ରୟ ରୁଚ୍ଛିନାମା ଦ୍ଵାରା ସ୍ଵୟଂସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମିକୁ ପୃଥକ୍ କରିଥିଲେ । ଏହାକୁ ଆଧାର କରି ସେମାନେ ଆଦେଶ 1, ନିୟମ 10, CPC ଅଧୀନରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଭାବରେ ରେକର୍ଡରେ ଆସିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ଏହି ମକଦ୍ଦମାର ଆବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା ଉପଯୁକ୍ତ ପକ୍ଷ ନୁହଁନ୍ତି । ପୁନରୀକ୍ଷଣରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 1993 ମସିହା ମେ 13 ତାରିଖର ସି.ଆର୍. ସଂଖ୍ୟା 323/93ରେ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷର ପ୍ରତିବାଦୀ ଭାବରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ତେଣୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ଵାରା ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ କପୁର ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ମାଲିକାନା ଘୋଷଣା ପାଇଁ ଦାବି କରିବା ତାଙ୍କ ମା 'ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା 1952 ମସିହା ମେ 26 ତାରିଖରେ ନିଷ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିବା ପଞ୍ଜିକୃତ ଲକ୍ଷ୍ମୀପତ୍ର ଉପରେ ଆଧାରିତ, ଯାହାକୁ ପୂର୍ବ ମକଦ୍ଦମାରେ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଘୋଷଣା ଏବଂ ଦଖଲ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ଅନୁପାଳନରେ ଆବେଦନକାରୀ ନିଜ ଦଖଲରେ ରହିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମାଆ ହୀରା ଦେବୀ ତାଙ୍କୁ ଏବଂ ତିନି ଭଉଣୀଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଭଉଣୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ହେଉଛନ୍ତି ରାଜେନ୍ଦ୍ର କୌର, ଯାହାଙ୍କ ପୁଅମାନେ ଏହି ମକଦ୍ଦମାରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଅଟନ୍ତି । ଦ୍ଵିତୀୟ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ଦଖଲକୁ ସେମାନଙ୍କ ମା 'ଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଦାବି କରି ନିଷେଧାଞ୍ଜା ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଚାରାଧୀନ ମକଦ୍ଦମା, ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ । ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମ 52 ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ବିଚାରାଧୀନ ମକଦ୍ଦମା ମତବାଦ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଛି । ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଆବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା ଉପଯୁକ୍ତ ପକ୍ଷ ନୁହଁନ୍ତି । ଏହାର ସମର୍ଥନରେ, ସେ ନ୍ୟୁ ରେଡ଼ବ୍ୟାଙ୍କ ଟି କମ୍ପାନୀ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ କୁମକୁମ୍ ମିଉଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ

ମାମଲା, [1994] 1 SCC 402ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ରେଖା ପଲ୍ଲୀ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ଥିବା ଘୋଷଣା ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଟେ । ସମ୍ପତ୍ତି କ୍ରୟ କରିବା ପରେ, ଯଦିଓ ମକଦ୍ଦମା ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି, ସେମାନେ ଅଧିକାରରେ ସେମାନଙ୍କ ପୂର୍ବସୂରୀଙ୍କ ସ୍ୱତ୍ୱ ପ୍ରତିରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ପକ୍ଷ ଅଟନ୍ତି । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଦେଶ 1, ନିୟମ 10 CPC ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କୁ ରେକର୍ଡରେ ଆଣିବାରେ ସଠିକ୍ ଥିଲେ । ସେ ରମେଶ ଏଚ. କୁନ୍ଦନମଲ ବନାମ ଗ୍ରେଟର ବମ୍ବେ ପୌରପାଳିକା ନିଗମ, [1992] 2 ଏସ୍. ସି. ସି. 524 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ । ଉଭୟ ମାମଲାରେ ଅନୁପାତର ଏହି ମାମଲାରେ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଏଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବାଦକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠୁଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ମକଦ୍ଦମାର ଆବଶ୍ୟକୀୟ କିମ୍ବା ଉପଯୁକ୍ତ ପକ୍ଷ ଅଟନ୍ତି କି ? ଏହା ବିବାଦୀୟ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥ, ମକଦ୍ଦମାର ମୂଳଭିତ୍ତି, 1952 ମସିହା ମେ 26 ତାରିଖରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାତା ହୀରା ଦେବୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦିତ ପଞ୍ଜିକୃତ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ଉପରେ ଆଧାରିତ । ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବ ଅବସରରେ ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ଏକ ମକଦ୍ଦମାରେ, ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରକୁ ଆଧାର ଭାବରେ ବିଚାର ନିମନ୍ତେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେ ହୀରା ଦେବୀଙ୍କ ଝିଅମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ରାଜେନ୍ଦ୍ର କୌରଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଭଉଣୀଙ୍କ ସହ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 29, 1974ରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମକଦ୍ଦମା ଡିକ୍ରି ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଡିକ୍ରି ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ହେଲା । ସେହି ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆବଶ୍ୟକ ଉପସଂହାର ଯାହା ମତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇପାରିବ ତାହା ହେଉଛି ଦ୍ୱିତୀୟ ମକଦ୍ଦମାରେ ଘୋଷଣାନାମାର ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପାଇଁ ମୂଳଦୁଆ ହେଉଛି 1952 ମସିହା ମେ 26 ତାରିଖରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ହୀରା ଦେବୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପାଦିତ ପଞ୍ଜିକୃତ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର । ଉତ୍ତରଦାତା ନିର୍ବିବାଦ ଭାବରେ 26 ମେ 1952 ରେ ହୀରା ଦେବୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପାଦିତ ଏବଂ ପଞ୍ଜିକୃତ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ଆଇନସମ୍ମତ କିମ୍ବା ବୈଧତାକୁ ଆପଣି କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଯଦିଓ ଏହା ରାଜେନ୍ଦ୍ର କୌରଙ୍କ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ମୁକ୍ତ ହୋଇପାରେ, ଯିଏ ପୂର୍ବ ମକଦ୍ଦମାର ଏକ ପକ୍ଷ ଥିଲେ, କୌଣସି ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଉପଲକ୍ଷ କିମ୍ବା ସ୍ଥାୟୀ ଆଧାରରେ ଦାବି କରିବା ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାକୁ, ସେହି

ସର୍ବିନ୍ଦର ସିଂ ବନାମ ଦଲୀପ ସିଂ

ଆଧାରଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ନୁହେଁ । ସେହି ମକଦ୍ଦମାରେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ, କୌଣସି ପରିକଳ୍ପନା ଦ୍ୱାରା, ମକଦ୍ଦମାର ଆବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା ଉପଯୁକ୍ତ ପକ୍ଷ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏକ ଆବଶ୍ୟକ ପକ୍ଷ ହେଉଛି ସେ ଯାହାର ଉପସ୍ଥିତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଯାହାର ଉପସ୍ଥିତି ବିନା ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ନ୍ୟାୟ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ପକ୍ଷ ହେଉଛି ସେ ଯାହାର ଉପସ୍ଥିତି ବିବାଦ ଉପରେ ପ୍ରଭାବୀ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ୍ୟାୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ । ଉଭୟ ମାମଲାରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ସେହି ମକଦ୍ଦମାର ଆବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା ଉପଯୁକ୍ତ ପକ୍ଷ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେଉଁଥିରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାତା ଶ୍ରୀମତୀ ହୀରା ଦେବୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦିତ ପଞ୍ଜିକୃତ ଲକ୍ଷ୍ମୀପତ୍ର ଆଧାରରେ ପ୍ରାଥମିକ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ମିଳିଥିଲା । ଅଧିକତ୍ୱ, ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ପଞ୍ଜିକୃତ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ୍ ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥ ଦାବି କରିଥିଲେ ଯାହା ରାଜେନ୍ଦ୍ର କୌରଙ୍କ ପ୍ରତିବାଦୀ-ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଡିସେମ୍ବର 2, 1991 ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 12, 1991 ରେ ସମ୍ପାଦିତ ବିଚାରାଧୀନ ମକଦ୍ଦମା ଥିଲା ।

ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 52 ଅବଧାରଣ କରେ ଯେ "ଭାରତର ସୀମା ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ ଯେକୌଣସି ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଯାହା ଦୁରଭିସନ୍ଧିପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ ଏବଂ ଯେଉଁଥିରେ ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିର କୌଣସି ଅଧିକାର ସିଧାସଳଖ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଅଛି, ସେହି ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କୌଣସି ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ବ୍ୟତୀତ ସେଥିରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପକ୍ଷର ଅଧିକାରକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରାଯାଇପାରିବ ।" "ତେଣୁ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବ ଯେ ମକଦ୍ଦମାରେ ଥିବା ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ଧାରା 52ର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପତ୍ତି ସହିତ କାରବାର କରିବାକୁ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଥିଲେ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବ୍ୟତୀତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା କୌଣସି ଉପାୟରେ ଏହାକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା କାରବାର କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।" ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ, ସେହି ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ହସ୍ତାନ୍ତର ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟର କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ କିମ୍ବା ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ତେଣୁ, ଧାରା 52ର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଦ୍ୱାରା ବିଚାରାଧୀନ ମକଦ୍ଦମା ମତବାଦ ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ହେବ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ,

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମାର ଆବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା ଉପଯୁକ୍ତ ପକ୍ଷ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ତଦନୁସାରେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଆଦେଶ 1, ନିୟମ 10 CPC ଅଧୀନରେ ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୋଇଛି, କିନ୍ତୁ ବିନା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ପରିଚ୍ଛିନ୍ନରେ ।

R.P. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ତୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ

ଅନୁବାଦକ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।